

Днес в броя

На стр. 3

Европа отваря училищата си. Кои държави какъв режим избират?

На стр. 12 – 13

Чл.-кор. Христо Белоев – ректор на Русенския университет: Не правим никакъв компромис с качеството на образование и на научни изследвания. Инвестицията в младите хора и запалването на изследователското пламъче у тях е инвестиция в бъдещето на България

На стр. 6

„Иска ми се през системата така да се реализира приемът в I клас, че образованието да е едноосменно. Това е по-добре, особено за най-малките“, обяснява началникът на РУО в Благоевград Ивайло Златанов

АЗ.БУКИ

Вестникът е правопреемник на първото официално издание на Министерството на просвещението – „Училищен преглед“ – 1896 г.

Четете ни на www.azbuki.bg
www.azbuki.eu

НАЦИОНАЛЕН СЕДМИЧНИК ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

Брой 20 (1463) 14 – 20 май 2020 г. Година XXIX. Под името „Аз-буки“ вестникът излиза от 10 април 1991 г. Цена 1,50 лв.

С 20 000 000 лева ще се финансира изграждането на до 150 училищни STEM центъра в държавни и общински училища. Снимката участва в четвъртото издание на Националния фотоконкурс „Моето училище е най-хубавото“, организиран от Национално издателство „Аз-буки“ под патронажа на министър Красимир Вълчев. Автор Илиан Стоянов, НПГ по ветеринарна медицина „Проф. д-р Димитър Димов“ – Ловеч

Да отгледаш откривател

Чрез 150 STEM центъра природните и инженерните дисциплини, математиката и технологиите трайно се настаняват в нашите училища

Министерството на образованието и науката започва да приема проекти по Национална програма „Изграждане на училищна STEM среда“. Тя е една от 21 национални програми за развитие на образованието, които се изпълняват през тази колендарна година.

Целта на Програмата е да повиши интереса и мотивацията на учениците в областта на природните науки, технологиите, инженерните науки и математиката, като подкрепи създаването на училищни центрове с фокус върху STEM.

С 20 000 000 лева ще се финансира изграждането на до 150 училищни STEM

центъра в държавни и общински училища. Финансираните проекти са в две категории – голям и малък. Големите проекти могат да разчитат на финансиране до 300 000 лв. С такива могат да кандидатстват училища с над 300 ученици, които все още нямат изграден STEM център.

Малките проекти са на стойност до 50 000 лв. и са за училища с по-малко от 300 ученици. С такива проекти могат да кандидатстват и големи училища, които вече имат STEM център.

Палитрата на STEM центровете е широка – за млади изследователи, за технологии в креативните индустрии,

за изследователски лаборатории, класна стая за креативни дигитални създатели и други.

По Програмата се кандидатства през специално разработена платформа – www.stem.mon.bg. На нея се намират и всички необходими документи, материали и ресурси с информация за условията за кандидатстване и насоките за планиране и реализиране на проектите. Актуална информация за изпълнението на Програмата ще бъде публикувана на уебсайта и на страницата на програмата във „Фейсбук“ – Национална програма „Изграждане на училищна STEM среда“. АЗ.БУКИ

Ново признание за „Аз-буки“

Николай КЪНЧЕВ

В началото на май Национално издателство за образование и наука „Аз-буки“ получи ново признание от Publons. След повече от година систематична дейност по верифициране на рецензии на подготвени за публикуване научни статии по този показател Националното издателство вече е в първата четвърт по представяне в международната база. Над 5100 са издателствата, присъстващи в Publons по отношение на верифицирани рецензии.

Част от Web of Science, международната база Publons дава възможност на учени и изследователи да проследяват, проверяват и показват своите рецензии, статии и приноси моменти в академични издания. „Аз-буки“ присъства в Web of Science със седем издания на родното Министерство на образованието и науката. Това дава възможност на българската хуманитаристика да публикува на родния си език текстове в научни списания, членове на престижни наукометрични бази. Изданията на МОН са представени в още няколко международни бази, сред които ERIH PLUS, The Philosophers' Index, CEEOL, ПИНЦ, Google Scholar, EBSCOhost. Това позволява много по-голяма видимост и цитируемост на публикуваните на български език текстове.

Новото признание за изданията на „Аз-буки“ идва от Publons по-малко от две години след включването на списанията в Web of Science. То е резултат от целенасочените усилия на техните екипи за непрекъснато развитие на списанията в съответствие с международните научни стандарти. Включването на учени от всички континенти в редколегиите също подпомага развитието на изданията. Подобно присъствие в наукометричните бази е не само признание за качеството на публикациите, но показва и полезността от процеса на анонимно рецензиране и от разширяването на обхвата на рецензентите. Това е стимул и за българските учени все по-активно да се включват в процеса на анонимно рецензиране. По този начин приносът им е видим в цял свят, а броят верифицирани рецензии – значим показател при представяне и оценка на научната им дейност.

Антоанета НАЙДЕНОВА

Учителите и учениците от Професионалната гимназия по селското стопанство „Св. Георги Победоносец“ в гр. Суворово успяват бързо и успешно да се пренастроят към новите условия на дистанционно обучение. Вероятно защото са подготвени и от миналата година работят с образователната платформа Moodle и електронен дневник, така че работата в електронна среда не е нещо ново за тях.

Има много разработени уроци, дори и по практика с помощта на компютърната технология, която използват в училище – виртуална реалност, а също виртуално студио и класна стая. Учениците участват активно и в извънкласни дейности в електронна среда, по време на които са изработили няколко видеопrodukта за борбата с COVID. Учениците могат да осъществят и безплатна телефонна връзка с директора през училищния сайт, така че единственото, което им липсва, е същинската практика, но не на всички.

„Част от нашите ученици са от семейства, които имат обработваеми земи и земеделска техника. Това им дава възможност да упражняват уменията си по земеделие и животновъдство дори в условията на извънредно положение, така че няма да пропуснат много – обяснява директорът на ПГСС инж. Марияна Великова. – Няколко наши ученици от различни населени места нямат интернет. Направих проучване за доставчиците, свързах се с тях и така осигурихме връзка с част от тях. На други занесохме лаптопи с карти за интернет достъп.

Останаха само 7 деца, на които се носят учебни материали

по домовете от образователния медиатор, тъй като те са от семейства с по няколко деца, а разполагат с едно устройство. От тях на трима осигурихме комплекти с безплатни учебници.“

197 са учениците в дневна форма на обучение и 26 в самостоятелна форма в ПГСС. Немалка част от тях са деца в затруднение, растат в семейства с родителски дефицити и тежко материално положение. В гимназията учат много деца от съседни населени места от общината и дори от съседни области – има ученици от Варна и областта, от Шуменско и от Добричко. За живеещите най-далече училището предлага безплатно настаняване в своите две общежития. За останалите е осигурен ежедневен безплатен транспорт по 4 линии.

„Училището ни е много иновативно и по отношение на оборудването – всички стаи са с интерактивни дъски, мултимедии, лаптопи, таблети и терминални станции, които сме осигурили със средства от участието ни в различни проекти“, разказва инж. Великова. И добавя, че на учениците се предоставя добра, позитивна и иновативна образователна среда. „В извънучебно време децата участват в много инициативи, състезания и конкурси, печелят награди. Участват в много проекти на европейско, национално и училищно ниво. Допълнително след часовете и през ваканциите се включват в работата на училищния клуб

Снимка „Св. Георги Победоносец“ – гр. Суворово

Учениците участват в много състезания и олимпиади, които ги стимулират да работят в екип

Ученици създават система за превенция на ПТП

Възпитаниците на ПГСС „Св. Георги Победоносец“ в гр. Суворово, Варненско, имат собствена метеорологична станция и ТВ студио

Инж. Марияна Великова, директор

„Иноватори“. Интересът към него е много голям, мотивацията за работа също. Учениците решават социални проблеми, имат активна гражданска позиция. Само през тази учебна година разработиха две предложения за увеличаване безопасността на движението. Едното от тях е система за сигнализиране при появата на технически неизправности, а другото – за превенция на ПТП при челен сблъсък.“

Системата за сигнализация на техническа неизправност е измислена, изградена и инсталирана от децата в учебната кола на училището. Софтуерът също е създаден от учениците в Scratch. Съставена е от микрокомпютър – джойстик с 4 бутона, графиките на който символизират най-често срещаните технически неизправности в движещ се автомобил, обикновена компютърна платка и светещ дисплей на задното стъкло на автомобила, чрез който може да се подаде сигнал след изпреварване на движещия се отпред автомобил. Сигналът се подава при мека или спукана гума, неработещи светлини, отворен капак, забравен мигач и други. Системата предпазва от ПТП както предния автомобил, така и автомобила, който подава сигнала за неизправност.

Системата за превенция на

ПТП при челен сблъсък пък се основава на идеята да предупреждава, и забранява да се предприема изпреварване, когато срещу движещия се автомобил съществува трафик на опасна дистанция. Тя се базира на прости алгоритъм според учениците и техния ръководител Владимир Иванов. Ако две тела се движат едно срещу друго и разстоянието между тях е по-малко от 500 м, GPS модул, който подава информация за локация, посока на движение и скорост, активира забрана за изпреварване.

„В съответствие с професионалната подготовка, която предлага училището в областта на селското стопанство – професиите „Агроеколог“, „Техник-растениевъд“, „Ветеринарен техник“ и „Монитор на селскостопанска техника“, решихме, че освен дигитални ресурси е необходима и допълнителна информация, която да бъде събрана на терен от учениците“, казва Марияна Великова. За всеки земеделец е полезно да познава процесите, свързани със земеделските култури и природните фактори, от които те зависят – светлина, топлина, вода, въздух и минерални съединения. Така възникна идеята ПГСС да има собствена метеорологична станция. Тя е оборудвана със сензор за измерване на скоростта на вятъра, UV и светлинен сензор, термометър, овлажнител, барометър, дъждовен колектор и солар.

Сега възпитаниците на ПГСС могат да измерват метеорологичните условия и да наблюдават как растенията, почвата и животните се влияят от тях. Това им помага да определят периода на засяване, етапите на развитие на културите, техните критични периоди и най-подходящия период за събиране на реколтата.

По училищен проект в училището е създаден и медиен клуб

„ТВ студио“. В него учениците се превъплъщават в журналисти, репортери, сценаристи, водещи, оператори, актьори, монтажисти и дори гримьори. Те сами подготвят и разработват темите в ежемесечните епизоди, като представят училищния живот в ПГСС. Екипът е регистрирал собствен YouTube канал, чрез който популяризира постиженията на училището.

ПГСС разработва, печели и участва в много проекти по „Еразъм+“, затова притежава и харта за мобилност по Програмата. Учениците ходят ежегодно в чужбина, където провеждат практики и получават Eurpass сертификати. Най-често пътуват в Германия, Италия, Испания. Тази година също е трябвало да се осъществи мобилност до Испания, и сега се водят преговори за удължаване срока на договора, за да могат бъдещите агроспециалисти да реализират летните си практики, макар и по-късно.

В училището работят 20 учители и 11 души непедагогически персонал, който сега се грижи за градината от 40 дка в двора – торят обработваемата земя, режат клони, дървета, косят тревните площи. Често на учителите им се налага да компенсират отсъствието на родителска грижа за някои от учениците. Оказват им подкрепа, подпомагат ги по различни начини. От учебната 2017/2018 г. в гимназията е назначен образователен медиатор, който осъществява взаимодействие между учениците, родителите, близките, помага за социалната интеграция, за мотивация и преодоляване на проблемно поведение.

Гимназията разполага с добра база и нова селскостопанска техника за обучение. Особено ценно е партньорството със земеделските производители от региона. То позволява да се провеждат

учебната и производствената практика в реална работна среда. ПГСС има общо 200 дка обработваема земя и ферма, която през последните години отдава под наем. Собственикът на фермата отглежда овце, коне и крави, които се ползват за практическото обучение на учениците. ПГСС

има и сключени договори с кооперации, които отглеждат животни, както и с ветеринарни клиники

и лаборатории във Варна, където учениците провеждат учебната и производствената си практика.

„Мотивираме зрелостниците да участват в различни олимпиади и онлайн конкурси, които организират университетите във връзка с продължаване на образованието им още по време на учебната година – обяснява директорът Великова. – Така част от учениците ни са приети в университети още преди да са завършили. През тази учебна година вече двама наши ученици участваха и се представиха отлично на олимпиадата по икономика през януари и са приети за студенти в Икономическия университет във Варна. Имаме и един приет ученик в Стопанската академия „Димитър А. Ценов“ в Свищов след участие в национален конкурс по икономика. Някои от децата ни продължават образованието си в ТУ „Ангел Кънчев“ – Русе, в Пловдивския университет, в Шуменския, в ТУ – Варна. Всички възпитаници на „Св. Георги Победоносец“ се реализират успешно. Тези, които не продължават образованието си, работят по специалността, тъй като професиите им са значими и търсени в региона“, обобщава инж. Великова.